

LA CAMPANA DE GRACIA.

Ab lo present número donem una lámina mes gran que de costum; en lo número passat varem donar los retratos dels principals gefes de la Comuna; diferents vegades hem donat grabats extraordinaris. Aixó vol dir que quan las circunstancias ho exigeixen no mirem prim y fem tots aquells sacrificis que podem en bé del públich y del partit republicá. Poden creurer los lectores que no 'ns guia cap fi lucratiu. No tenim mes desitj que lo de propagar aquet periódich á fi que la propaganda federal y republicana s' estengui tot lo possible.

No podem resistir al desitj de transmetrer lo següent article que ha publicat lo nostre colega de Madrid «Gil Blas» sobre lo eminent artista

COURBET.

Courbet ha mort; ha mort presoner com á rebelde contra Mr. Thiers, com á defensor de la Municipalitat.

Fá poch dias encara respiraba, encara era objecte d' insults mal sonants; encara 'l corresponsal de «El Debate» deya al públich que Courbet era un mal pintor, un grosser salvatge, un artista bohemí, y 'l denunciaba al despreci de las senyoretas y á la abominació dels rufians ab us d' uniforme.

Vuit anys habia lluytat Courbet contra l' art servil, inconscient y fals, y al cap de vint anys de lluytar sol, habia triunfat.

Va veurer una comitiva de capellans estúpits y borrarxos, y la va pintar.

Vegé un infelís picapedrer cremat per los ardors del sol, dominat pel fret, consumit á forsa de privacions, y 'l va pintar.

Va veurer unas hermosas adolescents, ociosas, imaginadoras, de membres delicats, envoltas en sedas, y las va pintar.

La Fransa moral, la Fransa dels Guizot y Bonaparte, aquella Fransa ahont Saint Ar-

naud y Magnan, y Espinasse y Morni eran ciudatants probats, li va tancar la porta de las exposicions artísticas.

Y l' emperador, per protestar contra la immoralitat de Courbet, va comprar en la exposició de pintors honestos un cuadro de Leda cabalgant sobre Júpiter en forma de Cisne y ostentant en sa ma l' aglá alegorich.

Courbet 's va obrir una exposició per ell tot sol.

Los curiosos y extravagants la varen visitar y la varen meditar.

Després, á n' aquell pintor sense conciencia, sense lo sentiment de la bellesa, de maneras rudas, ásperas, insolent ab los capellans borrarxos y compassiu ab los picapedrers presos del sol y plens de draps; á n' aquell pintor tret dels círculs decents, Lluís Bonapart li va enviar una creu d' honor.

Courbet li va tornar dient: «Ja sé que 'ls multons marcats ab una creu son los venuts, pero no sé que sigan los bons.»

Y 's va quedar fora del vulgo condecorat.

Se va sublevar ab la Comuna y després de confiscar los bens de Mr. Thiers, y al tractarse del destino que debia donarse á las joyas artísticas d' aquet, lo bárbaro Courbet va dir:

—«Companys: aquets bronses son objectes artístichs preciosos; son la historia de la humanitat; debem conservarlos cuidadosament pera la Fransa y guardarlos en un museo.

Aquet era Courbet al qual lo cult y entés corresponsal de «El Debate» ha dit ignorant, grosser y bohemí.

Compareulo ab Thiers, obligat á callar quant sas biografias li recordan que pera correspondrer á una broma d' amichs, va colocar dos llums en una finestra y va treurer entre ellas aquella part de son cos tant innobla com la seva cara.

Courbet ha mort presoner del ilustre jefe del orleanisme pacient y discret.

Courbet ha mort y 'ls pintors de Venus de

carrer, y de príncps imperials, y 'ls artistas lacayos viuen com homens dignes.

¡Pedro Ponce allí murió!

¡Vivamos á Carranza.

GIL BLAY.

La *Independencia*, diari republicá d' aquesta ciutat, va publicar lo dillans passat un article tant just com oportú, contra la majoria republicana de la actual Diputació y en especial contra la actitud inconvenient y estemporanea dels senyors Rubau Donadeu y Roig Minguet.

Fins ara habiam callat; recordant que aquets senyors habiant sigut elegits pe 'l partit republicá 'ns dolia dirigir censuras als que desde 'l primer dia las mereixian ben be.

La *Independencia* ha perdut la paciencia primer que nosaltres, ha aixecat la veu de protesta, y debem declarar que acceptem en totas sas parts la declaració que fa en nom del partit republicá, que tant mal tractan los que mes cridan y fan veurer que mes l' estiman.

Impossible sembla que certa gent no 's convenci de que contra la ignorancia no hi ha mes remey que l' estudi, y que quan ni l' estudi hi val, lo millor que 's pot fer es confessarse inepte y deixar lo llóch á homens de mes cualitats, de mes condicions, de mes valor.

¿Com no 's convencen, no ja los senyors Roig Minguet y Rubau Donadeu, sino molts altres diputats que 'ls acompanyan, de que no estan á l' altura del lloch que ocupan, de que 'l millor favor que podrian fer á la causa de la llibertat es retirar-se de la vida publica, deixar de figurar, de donar impuls á sos instints ambiciosos, que serán tant nobles com vulguin, pero que no condueixen mes que á demostrar á qui no ho sapiga que no han estudiat, que no han pensat gaire, ó be que si han estudiat no han pogut digerir lo que han apres? ¿Com no s' han convensut de sa ineptitud?

La culpa no la tenen tota ells, los que cada vegada que parlan diuen tants disbarats com paraules. La culpa la tenen los que fent cas de quatre frases de efecte, tant retumbants com buidas de sentit, se deixan portar del entusiasme de moment, fent que los diputats elegits sigan, mes que fills del sufragi lliberrim, fills de la passió política.

No desconeixem que 'l nostre llenguatge es agre. Com á republicans catalans, volem lo pa y que 'l vi siga vi: parlem cla y catalá.

Y 'ls senyors Roig Minguet y Rubau Donadeu y 'ls altres á qui aludim y que no anomenem perque al menos ha sapigut no exhibirse tant com aquestos dos; que tant partidaris diuen ser de qu' tot se discuteixi, no tenen dret á queixarse si censurem la conducta pública respectant com respectem sa vida privada.

Recordantse de que á só de tabals no s' agafa llebras, y de que cada vegada que vol agafar una llebra no fan altra cosa que tocá 'l tabal.

Quants que 'ls varen elegir abuy 'ls hi retirarian lo vot de bona gana..!

Poble: apren aquesta llissó.

Un altra vegada, quan elegeixis á algú, enterat bé de qui es ton candidat, recordant que per administrar be una provincia, lo primer que 's necessita no es baladrejar sino pensar, tenir coneixements; tenir conciencia de lo que 's va á fer.

¿Ho sab la majoria republicana acobardada per en Rubau, Roig Minguet y demes..... radicals (¡no m' en parlin!)? Lo que si sabem es que desde que la Diputació ha prés possessió encara no ha fet res, encara no ha realisat cap reforma; lo que sabem es que mes de quatre cops trobantnos en lo saló de sessions hem preguntat si 'ns trobavam en la casa del poble ó en lo manicomi de Sant Boy; perque alló mes que una sessió de diputats provincials ha semblat moltes vegadas un agregat de boigs.

BATALLADAS.

L' Assamblea de Versalles ha votat per unanimitat un crédito de

¡UN MIL-LIÓ, CINQUANTA TRES MIL FRANCHS!

per reedificar la casa de Mr. Thiers que la Comuna habia manat fer destruir.

Com se coneix que no se 'ls han de treurer de la seva butxaca...

—Se coneix que la indemnació que la Fransa ha de pagar á Alemania no li ha estat una gran sangría.

—¿Perque ho diu?

—Com veig que fan anar d' aquesta manera 'ls mil-lions.....

Una pregunta:

Als propietaris de las casas incendiadas dins de Paris ¿qui 'ls indemnisarà?

Prou me sembla que aquestos propietaris seran tant ben indemnissats com ho varen ser los de Gracia.

—Las tropas de Versalles se coneix qu' eran molt partidarias de l' Assamblea.

—¿Perque?

—Home, afiguris que varen pendrer las barricadas de Paris al crit de ¡visca...

—¿Mr. Thiers?

—¿Ca!

—¿Al crit de visca l' Assamblea?

—No, senyor: al crit de ¡visca l' Emperador.

Era tant l' entusiasme que alguns dels sorges sentian per Napoleon, que 's diu que molts

d' ells, allí ahont ne veyan un, tot seguit l' agafaban y se 'l ficaban á la butxaca.

Diuen que volem imposar una contribució sobre las begudas alcohólicas.

Peró á la quienta en Rivero s' hi oposa y tot anirá menos malament.

¡Estranya coincidencia!

Lo primer acte hostil qu' en Rivero fa contra 'l govern se relaciona ab la quentió de las begudas alcohólicas.

En lo campament de Sator y hi ha presas mes de DOTSE MIL DONAS.

Si todas las donas defensessin la causa de la llibertat com ha fet gran número de las de Paris, los áfrans no podrian dominar en la terra.

Las donas s' han de convencer be de que no es possible que 'l poble conquistí la llibertat si tots los homes, y fins ellas quan convinga, no 'ns fiquem en política.

Observeu lo que passa en l' interior de moltes casas.

Si l' home 'us parla de la llibertat, ja tot seguit sentireu á la dona que li diu:

—Deixat de política, la política no 't dará pa; deixa que 'l pais l' arreglin los altres.

Aqueixa preocupació ha de desapareixer. La dona ha de voler que son marit s' ocupi de la cosa pública; de lo contrari no logrará ella may la tranquilitat de la casa.

Las donas no volen que 'ls homes 'ns fiquem en política.

Peró ve un dia que 'l noy cau en la quinta y allavoras diuen:

—¡Ditxosas quintas, malehidas quintas! ¡Quin dia será aquell que las treurem!

Las treurem lo dia en que tothom se cuidi de la cosa pública, lo dia que 'ls homens de bé no voldrán tolerar que 'ls mercaders permanexin un minut mes en lo temple de las lleys.

Si alguna noya 'm llegeix, deu dir:

—¡Quin Tenorio n' hi ha d' aquet! Té, are 'm vol conquistar... ¡Ay! Filleta, vals mes pe 'ls federals que pe 'ls progressistas.

¡Y que de federals n' hi ha de molt ben plantats!

—Jo quan sentho parlar de la Comuna ja 'm tapo 'l nas.

—Lo mateix li dich jo quan sentho á dir tant que la monarquia es necessaria. (Históric.)

Examineu las historias de todas las naciones. Sempre veureu una lluyta constant entre opressors y oprimits. Los opressors, abusant de sa situació, infereixen al pobre poble ofensas tots los dias, l' insultan, l' escarneixen, li roban la sanch, l' assassinan... y ve un dia que la paciència s' acaba y allavoras explota la ira que 's manifesta per medi de represalias que no aplaudim ni desitjem.

Ja hagin imperat los reys, ja hagin sigut los senyors feudals los que hagin exercit tota la seva influencia en las naciones, ja hagi dominat la teocracia ó la clase mitja, sempre ha hagut de fer de esgrahó perque s' encumbressin los que un cop dalt habian de pagar-lo ab la més negra ingratitude.

Abuy la lluyta mes que contra el clero y contra 'l rey y contra la noblesa que ja casi está destruida, es contra la classe mitja. Si aquesta vol evitar la reprodució de esplosions horrosas com la de Paris, ha de comensar per seguir una línea de conducta completament distinta de la que ha seguit fins are.

Fentse carrech de que 'ls fonaments de la societat están conmoguts ha de buscar un remey.

Aquet remey no consisteix pas en la guillotina, no consisteix en empunyar lo látigo del senyor per dominar als esclaus.

Lo látigo ab que se crusa la cara del esclau

ve un dia que 's gira contra l' amo ¡Desgraciad del dia en que aixó 's realisa!

¿Voleu que la lluyta se acabi? ¿Voleu que 's consolidin los fonaments de la societat? Obrim pas á la justicia, no perdem may de vista que sols ab la llibertat es possible que 'ls pobles se salvin del naufragi que amenessa.

Si perdém aquestas consideracions de vista, si deixém que la passió domini á la rahó... no 'ns queixem si ve un dia que 's reproduceixi en qualsevolga nació lo que acaba de passar en la capital del que fou imperi frances!

La responsabilitat de las catástrofes no perteneix may al que las realisa, sino al que las provoca. Si la mina vola ne té la culpa lo qui ab la seva poca prudencia agafa la metxa y en acabat hi posa foch.

Totas las cartas que 's reben de Paris convenen en que la calma de la mort ha succehit á la desencadenada tempestat de aquestos dias.

L' ordre, donchs, regna en Varsovia.

Los amants de las anomenadas glorias nacionals llegeixen ab gust la crema de Moscou portada á cap pel 's russos, per no entregarlo á las tropas francesas que acaudillaba Napoleon primer.

Llegeixen ab gust las defensas heróicas de Sagunto y Numancia, que foren convertidas en cendra per no entregarlas al romans y als cartaginesos.

S' entusiasman llegint que César va fer grans conquistas, sacrificant per realisarlas mes de un mil-lió y mitj d' homens; s' entusiasman llegint los fets d' armas de Filipo de Macedonia y de Alejandro Magno.

Si us agradan las heroicitats, si trobeu be las caigudas ruidosas, ¿qué altra cosa es que una caiguda heróica y ruidosa la que ha fet la municipalitat de Paris?

Sols tenen dret á lamentar semblants desastres los que com nosaltres han dit, diuen y dirán sempre:

¡Guerra á la guerra!

Molts no 's saben donar compte de lo que ha passat en Paris.

Paris ha sostingut la lluyta de la desesperació, y de un poble desesperat tot se compré.

Per aixó han incendiat los edificis públics, han sacrificat las vidas mes de quinse mil homens y fins las donas han pres una part activa en lo combat.

Los que 'ns vulguin parlar d' humanitat que 'ns escoltin.

La guerra ¿es lícita ó es ilícita? Si no es lícita, com opinem nosaltres, be faran en deplorar los fets ja no de Paris, sino los de Versalles, los de Prussia, los de Russia, tots quants s' hagin realisat per medi de la forsa bruta.

Peró si creuen que la guerra es lícita, si la concebeixen, que no cridin: lo que acaba de passar en Paris no es mes que un resultat de los principis que defensan.

A n' aquestos que tants impropis dirigeixen als sublevats de Paris, 'ls hi direm: sumeu vostres crims, vostras iniquitats, resteu-ne las que puguin haber comés los insurrectes de Paris y de segur que la resta no 'us afavorirá gaire.

Qui menos té dret á dir mal de la Municipalitat de Paris sou vosaltres, progressistas, los que, com los jesuitas, heu trobat que tots los medis son bons ab tal que pugueu arribar al fi.

Millière va morir com un héroe. Portat al lloch ahont habia de perdrer la vida, format ja 'l cuadro, apuntats los fusell dels butxints, Millière va cridar: ¡Visca la Republica, visca la humanitat, visca la... En aquet instant va sonar una descarga y Millière va caurer sense haber pogut donar lo tercer crit.

¡Gloria á Millière!

Lo Gaultois, diari de Paris, observa, després

de fer una pila de sumas y de treurer un grapat de restas qu' encara no s' han pres prou sublevats ni s' ha assassinat prou gent. Quedan encara, diu lo *Gaulois*, mes de 60,000 homens en llibertat, aquets tindran fills que mararan odi y extermini contra la classe mitja y un altre dia tindrem la segona edició de la Comuna.

Y si allavoras vens l' ordre varsovia, diem nosaltres, dintre uns quants anys hi haurá la tercera edició de la Comuna y tal vegada vencerá; y si no vens n' hi haurá una edició cada epoca fins que guanyi.

Ja poden fé l' que vulguin, que la veritat sempre triunfa.

Lo periodich de que 'ls acabo de parlar, demana INEXORABLE VENGANSA exercida SENSE CAP RESTRICCIÓ, retxassant TOT SENTIMENT DE COMPASSIÓ. Al home qu' escriu aixó se li diu que es un pillet de set solas

Mentres lo govern de Versalles deshonra tots los dias á la Fransa cometent assassinats en nom de la causa del ordre, la Suissa la única República Federal d' Europa aboleix la pena de mort.

Aixís es com la civilisació protesta contra 'l salvatgisme.

No 's poden formar una idea del ordre que hi ha en Paris.

Mac-Mahon s' ha convertit en califa y mana á son gust. En cada isla de casas hi ha un campament, s' ha prohibit que 'ls particulars fassin us del gas, no 's permét vendre petroli, los teatres no poden funcionar sense que 'l general sábiga la funció que fan, no 's poden vendre periódichs ab veu alta, no 's poden donar á llum papers ni láminas sense permís de sa excelencia, etc. etc.

¡Y visca l' ordre, visca la pau, visca la justicia y demés cosas que proclaman los moderats per aplicarlas á sa manera! ¡Farsants!

Polonia va tenir un Murawief y Paris té un Mac-Mahon.

Per formarse una idea de lo que dona de si una monarquia democrática debem consignar aqui que la lliberal Bélgica ab lo seu monarca Leopoldo tan bon home, tan demócrata. ha disposat la espulsió de Víctor Hugo, per lo sol delict de oferir sa casa als fugitius de la Comuna.

La casa de Víctor Hugo, d' aquet respectable home, va ser apedregada desde las dotze de la nit á las tres de la matinada y lo pitjor del cas es que la policia ho contemplaba rient y sens pendrer cap determinació.

Que vos sembla si son respectadas en la monarquia democrática de Belgica las llibertats.

Sempre hem dit lo mateix, rey y democracia 's donan patcadas.

Lo senyor Vidal de Llobatera segueix fent riurer als diputats.

L' altre dia, lo mateix va ser pronunciar lo senyor Romero Robledo la paraula *alcornoque* que demanar aquell la paraula... ¡may dirian porque? ¡Per una alusió personal!

Home senyor, Vidal, fassi 'l favor de tenirse un xiquet mes de consideració...

Lo president li va dir:

—Vosté no ha sigut aludit, ab aixó no hi ha paraula.

Lo senyor Vidal, no 's va conformar ab lo parer de la presidencia y va contestar:

—Aqui s' ha pronunciat la paraula *alcornoque*, en la meva terra 's produeixen molts *alcornoques*; ab aixó 'm considero aludit y desitjo parlar. (Riallas. Gresca en gran.)

Escoltin 'l miquel que li va doná 'l president.

—Per honra de son pais, li va dir, que tals fruyts produheix, li demano que renuncihi la

paraula. (Grans riallas, un progressista 's rebenta, á un altre li agafa un treball y l' han de treurer á fora porque s' airegi, etc. etc.)

En la próxima esposició de agricultura que 's celebri en Catalunya será fácil qu' entre altres fruyts especials hi figuri un *alcornoque*.

Lo nostre corresponsal de Girona 'ns diu que per aquells paissos hi ha molt suro.

A veurer si 'l senyor Vidal y Llobatera, ab aquet suelto, també 's considerará aludit.

Lo flautista Sr. Parera, va reunir en lo Saló de descans de lo Gran Teatro del Liceo una escullida concurrencia y bastant numerosa, lo dia del seu concert.

Va quedá com un home; las pessas que 's varen tocar foren escullidíssimas y executadas ab una perfecció que res varen deixar que desitjar. Tothom ne va sortir satisfet. Donem la enhorabona al notable concertista Sr. Parera.

Lo diumenge tornaré á donar mostrars de lo seu talent en lo Teatro del Circo dit senyor y si van á sentirlo, trobaran que no exagerém.

La senyora Pasquali y 'l senyor Mayeroni, varen debutar lo diumenje passat en lo Prado Catalan ab la «Dama de las Camelias.» Si volen veurer lo bo entre lo bo, lo sublime entre lo sublime, lo gran entre lo gran, no 'ls dolgui anar á veurer la companyia italiana.

Nosaltres hi anarem y varem sortir entusiasmat.

La conducta de alguns diputats provincials que saben tant de serne com lo gat sap de fer culleras, ha sigut causa de que alguns altres diputats dignissims y de honra sense taca creguessin que la seva dignitat y bon decoro no 'ls permetia seguir un minut mes en la Diputació de la Provincia. Aprobem sa conducta. Ab certs homens que ni siquiera tenen la mes petita idea de lo que es la conveniencia social no es possible transigirhi. Per altra part, ab semblant gent no es possible proposarse realisar cap reforma. Son un obstacle permanent á tota idea de reforma.

Se habia dit que 'l diputat per Igualada senyor Sampere habia presentat la dimisió de diputat provincial, pero la noticia no s' ha confirmat.

May habiam cregut que el senyor Sampere, conseqüent republica demócrata federal, hagués presentat tal renuncia.

S' acostan las elecciones de Diputats á Corts. ¿Se recordará 'l poble de lo que ha passat ab las elecciones de Diputats provincials?

Deu buscar homens de seny, que sigan conseqüents y que en lloch d' baladrejar sigan radicals de veras.

Obras son amores,
no buenas razones.

CANTARELLAS.

La política es la sinia,
lo presupost es lo pou,
los que 'n menjan los califas

y 'l poble l' ase qu' ho mou.

Al cuarto del rey sols entran de l' adulació paraulas;
los planys y jemechs del Poble no passan may de l' entrada.

Es la Llibertat tant bella,
y dona tants goigs y plers,
qu' envejant la tinga 'l Poble se la quedan sempre 'ls reys.

Tothom diu que 'l Poble es tonto quan tothom lo Poble es;
ningú vol ser responsable de lo mal que 'ns afligeix.

Diuen los amichs del órdre que 'l Poble no 's mogui may... sí porque ells ab quietut lo turró puguin menjar.

S. ALSINA Y CLOS.

La explicació de la lámina la tenen explicada ab las següents ratllas que copiem de un periodich frances:

«Alli, amontonats, com á multons, ab fanch fins al genoll, 12,000 presoners de tots dos sexes revolts en una massa compacta, tant compacta que apenas podian sentarse sobre la terra fangosa. Aquet ramat humá, la major part de ell sense gorras, ni sabatas, ni cap abrich que 'l protegís.

Un circle de ametralladoras á son voltant, circle infernal que ja duas vegadas, devant de altrs tantas tentativas de moti ha fet fech sobre 'ls presoners causant multitud de victimas. Allá en un extrem del camp, un consell de guerra permanent, y qual codich no té mes que una pena: ¡la mort!»

¿Que haurian dit los senyors de Versalles si la Comuna hagues comés semblants tropelias?

Aquesta gent es boja. S' ha proposat exitar al poble y tant treballará per aixó, que ultimament lograré la seva.

¡Pobra classe mitja si no cambias de conducta!

Solució á la xarada del número passat

CA-RI-CA-TU-RA.

XARADA.

La segona repetida es fruit que vé de molt lluny;
molt mes gros que lo meu puny,
y que l' tinch de bona mida.
Repetint també la primera trobarás un pobre homa que habent estat rey... (de broma) s' ha quedat sens paparina
Lo tot de aquesta xarada es ncm d' altre que rey era y t' pago una dos primera si de cas l' has encertada

La solució, per suposat, dissapte.

Barcelona. Imp. de la V. é H. de Gaspar.

I. LOPEZ, editor.

L' ORDRE REGNA EN VARSOVIA.

Si son aquets los actes de la gent d'ordre, si en aixó consisteix la pau de que parlaban Mr. Thiers y 'ls seus, calga lo govern de Versalles baix la execració de la opinió pública.

(La Campana de Gracia, periódich republicá federal de Barcelona.)